

Επενδύσεις σε Δημόσιες Υποδομές
για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού τομέα
Σύνοψη

Δεκέμβριος 2020

INSETE

Ο ελληνικός τουρισμός, την περίοδο μετά την πανδημία, είναι αναγκαίο να διατηρήσει και να βελτιώσει το υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας που κατέχει μέσα από την προφορά μιας απρόσκοπτης, βιώσιμης και υψηλού επιπέδου εμπειρίας σε ολόκληρο το φάσμα και το «οικοσύστημα» της τουριστικής αλυσίδας αξίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, απαιτείται ένα σύνολο δράσεων -μεταξύ άλλων- για την ενίσχυση των υποδομών. Η παρούσα έρευνα-πρόταση, παρουσιάζει έναν αναλυτικό «κατάλογο» αναγκών σχετικά με «παραδοσιακές» δημόσιες υποδομές όπως αεροδρόμια, λιμάνια, μαρίνες, οδικό δίκτυο, σύστημα υδροδότησης, αποχέτευσης και διαχείρισης αποβλήτων, δημόσιες συγκοινωνίες, υποδομές MICE, κλπ. ενώ δεν καλύπτει θεματικές κατηγορίες δημοσίων υποδομών όπως είναι οι υποδομές ψηφιακής τεχνολογίας, η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, οι υποδομές ενέργειας, κλπ.

Στην παρούσα έρευνα-πρόταση παρουσιάζονται:

- ✓ ένας «κατάλογος» (long list) δημόσιων έργων, που οι άμεσα ενδιαφερόμενοι του τουριστικού τομέα θεωρούν απαραίτητα για την διατήρηση και βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς του,
- ✓ Τα «εμβληματικά-κορυφαία» προτεινόμενα έργα, με βάση μια σαφή διαδικασία αξιολόγησης της δυναμικής του τουρισμού στην περιοχή, της ωριμότητας του έργου και των αναμενόμενων ωφελειών για την βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας.

Κατηγορίες δημοσίων επενδύσεων που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουρισμού

Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, απαιτούνται κυρίως, δημόσιες επενδύσεις σε υποδομές που στοχεύουν σε:

- ✓ ενίσχυση της συνδεσιμότητας
- ✓ προσέλκυση νέων επισκεπτών
- ✓ βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας στον προορισμό
- ✓ δημιουργία νέων εμπειριών
- ✓ προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης
- ✓ έργα με μεγάλη και πολλαπλασιαστική επίδραση

Τα προτεινόμενα έργα καλύπτουν το σύνολο των Περιφερειών της χώρας, ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε μιας. Στον κατάλογο έργων περιλαμβάνονται δημόσιες επενδύσεις σχετικές με:

- ✓ **Αεροδρόμια:** Αναγκαίες αναβαθμίσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί υποδομών.
- ✓ **Λιμάνια και Μαρίνες:** Αναβάθμιση τουριστικών λιμένων, αξιοποιήσεις λιμανιών, επεκτάσεις και αναβαθμίσεις λιμενικών υποδομών και μαρινών, Δίκτυο τουριστικών λιμένων, κλπ.
- ✓ **Στοχευμένες παρεμβάσεις / επεκτάσεις του Οδικού δικτύου** και έργα **οδικής σήμανσης** και ασφάλειας
- ✓ **Έργα διασύνδεσης μεταφορικών μέσων:** πχ. διασύνδεση αεροδρομίου Θεσσαλονίκης με μετρό Θεσσαλονίκης, διασύνδεση αεροδρομίου Αθηνών με λιμένα Λαυρίου κλπ.
- ✓ **Έργα κοινής ωφέλειας** όπως
 - Επάρκεια Ύδρευσης
 - Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων
 - Αναμόρφωση και προστασία παραλιακών μετώπων
 - Προστασία ακτών από την διάβρωση
 - Αντιπλημμυρικά έργα
 - Υπογειοποίηση καλωδίων, κατ' αρχάς στους παραδοσιακούς οικισμούς
- ✓ **Έργα ενίσχυσης εμπειριών**
 - Δημιουργία δικτύου μονοπατιών και περπατητικών και ποδηλατικών διαδρομών
 - Βελτιώσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και πολιτιστικά αξιοθέατα

Εμβληματικά-Κορυφαία Έργα

Πέρα από τις πολυσχιδείς ανάγκες σε υποδομές, ορισμένα έργα έχουν ενδεχομένως τη δυνατότητα να αποτελέσουν «εμβληματικά-κορυφαία» έργα για την ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού:

- ✓ **Μητροπολιτικό Συνεδριακό Κέντρο στην Αθήνα** για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού μεγάλων συνεδρίων και την καθιέρωση της Ελλάδας ως σημαντικού διεθνούς συνεδριακού προορισμού.
- ✓ **Παράκτιο μέτωπο της Αθήνας:** αναμόρφωση του παραλιακού μετώπου της Αττικής ώστε να βελτιωθεί η εικόνα του προορισμού και να εμπλουτισθεί το τουριστικό προϊόν της Αθήνας, επιτρέποντας την αύξηση της διάρκειας παραμονής των τουριστών και της δαπάνης τους.
- ✓ **Αναβάθμιση τελωνειακών σταθμών** στα σύνορα με Βαλκανικές χώρες για διευκόλυνση της εισόδου των τουριστών και την βελτίωση της εικόνας της χώρας.
- ✓ **Μετατροπή της Ρόδου σε αειφόρο προορισμό**, σε συνδυασμό με την βελτίωση του οδικού δικτύου, ώστε να ανταποκριθεί στις ανάγκες της σύγχρονης αγοράς και να αποτελέσει πρότυπο για την υπόλοιπη Ελλάδα. Το έργο αυτό έχει μακροπρόθεσμο ορίζοντα και απαιτεί τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός απαιτητικού επιχειρησιακού προγράμματος και περιλαμβάνει ενδεικτικά ενέργειες διαχείρισης απορριμμάτων, μείωσης ενεργειακού αποτυπώματος, ηλεκτροκίνησης των ΜΜΜ, εξοικονόμησης ενέργειας κ.α.
- ✓ **Βελτίωση της οδικής σήμανσης** ώστε να διευκολυνθούν οι ταξιδιώτες-περιηγητές με απώτερο στόχο την μείωση της εποχικότητας και την αύξηση των τουριστικών ρευμάτων προς λιγότερο πολυσύχναστες περιοχές.
- ✓ **Χώρος στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων στην Αθήνα** ώστε να αποσυμφορηθεί η κυκλοφορία κατά τις περιόδους αιχμής.
- ✓ **Ανάπλαση ΔΕΘ** για την προώθηση του MICE στην πόλη της Θεσσαλονίκης και τον εμπλουτισμό των δραστηριοτήτων city break που προσφέρει η πόλη.
- ✓ **Υφιστάμενο Αεροδρόμιο Ηρακλείου** το οποίο χρειάζεται ολοκληρωτική ανακαίνιση για τη σωστή εξυπηρέτηση των πολλών επισκεπτών της Κρήτης μέχρι την ολοκλήρωση του νέου αεροδρομίου στο Καστέλι.
- ✓ **Προστασία Ακτών από την Διάβρωση**
- ✓ **Κατασκευή νέου λιμανιού στη Σαντορίνη**

Επόμενα βήματα

Όπως τονίζεται και στο πρόσφατο «Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία» («Έκθεση Πισσαρίδη») «Ο εμπλουτισμός και η αναβάθμιση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος απαιτούν συντονισμένες δράσεις από ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς. Ένα σύνολο δράσεων αφορά την ενίσχυση των υποδομών, κυρίως στις μεταφορές αλλά και στην ενέργεια, την ύδρευση, την διαχείριση των απορριμμάτων, κλπ. Η ενίσχυση των υποδομών μπορεί να συμβάλει σημαντικά στις αναπτυξιακές προοπτικές του τουριστικού τομέα, καθώς και στην ποιότητα ζωής των μόνιμων κατοίκων.» Τα περισσότερα από τα προτεινόμενα έργα αφενός συνάδουν σε πολύ μεγάλο βαθμό με τις προτάσεις της παραπάνω Έκθεσης και αφετέρου ικανοποιούν τα κριτήρια της αειφορίας (sustainability) - συχνά σε συνδυασμό με ενέργειες για ψηφιοποίηση (digitalisation) - και συμβάλλουν στη δημιουργία ενός αναβαθμισμένου, εξωστρεφούς, ανταγωνιστικού και βιώσιμου πλαισίου ανάπτυξης ειδικά για την ενίσχυση του τουρισμού και γενικότερα του συνόλου της οικονομίας. Για το λόγο αυτό εκτιμάται ότι πληρούν τα κριτήρια για να ενταχθούν στα ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης των αμέσως επόμενων ετών, όπως είναι το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το νέο ΕΣΠΑ.

INSETE

Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων
Βουκουρεστίου 32 10671
Αθήνα 210-3244368
www.insete.gr
intelligence@insete.gr